

ชื่อเรื่องงานวิจัย	โครงการศึกษาศักยภาพอาหารและเครื่องดื่มท้องถิ่นเพื่อ การท่องเที่ยวในจังหวัดกระบี่ พังงาและภูเก็ต
คณะผู้จัดทำ	นายอภิรมย์ พรหมจรรยา นางชุตติมา ต่อเจริญ นางสาวปทุมมาลัย พัฒโร
แหล่งทุน	สำนักประสานงานการพัฒนาและจัดการการท่องเที่ยว เชิงพื้นที่อย่างยั่งยืน สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาศักยภาพของอาหารท้องถิ่นและร้านจำหน่ายอาหารท้องถิ่นในจังหวัดกระบี่ พังงา ภูเก็ต และเพื่อศึกษาความนิยมของนักท่องเที่ยวที่มีต่ออาหารและเครื่องดื่มท้องถิ่นในจังหวัดกระบี่ พังงา และภูเก็ต

การเก็บข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิและทุติยภูมิ ซึ่งข้อมูลปฐมภูมิได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกของเจ้าของร้านอาหารและการตอบแบบสอบถามของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติในอัตราส่วน 50 : 50 ส่วนข้อมูลทุติยภูมิได้จากการศึกษาเอกสารและข้อมูลจากหน่วยงานของรัฐ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการวิเคราะห์หา ความถี่ ค่าร้อยละ และการแจกแจงความถี่แบบหลายทาง

ผลการศึกษาวิจัยพบว่า อาหารและเครื่องดื่มท้องถิ่นมีบทบาทที่สำคัญต่อการจัดการทางด้านการตลาดการท่องเที่ยว เพราะความเป็นเอกลักษณ์พิเศษเฉพาะตัวในอาหารและเครื่องดื่มแต่ละชนิดจึงสามารถยกระดับของผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นที่มีความหลากหลายให้ได้รับประโยชน์สูงสุดต่อการใช้ทรัพยากรธรรมชาติของท้องถิ่น อันได้แก่ วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนาการท่องเที่ยว ดังนั้น ความสัมพันธ์ระหว่างการท่องเที่ยวกับอาหารและเครื่องดื่มท้องถิ่นจึงสามารถดำเนินการร่วมกันได้ภายใต้แนวความคิดเรื่องการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนซึ่งในปัจจุบันกำลังได้รับความสนใจอย่างกว้างขวาง จากการศึกษายังพบว่า หากสถานประกอบการภัตตาคารร้านอาหารใช้ผลิตภัณฑ์ของท้องถิ่นย่อมเป็นแนวทางหนึ่งที่ช่วยสนับสนุนการพัฒนาการเกษตรได้เพิ่มขึ้น เช่น ร้านอาหารท้องถิ่นที่ประสบความสำเร็จของจังหวัดกระบี่ พังงา และ ภูเก็ต ได้คำนึงถึงการเลือกใช้เครื่องปรุงในการประกอบอาหารที่เป็นวัตถุดิบในท้องถิ่นแสดงให้เห็น

เห็นถึงการดำรงวิถีชีวิตและประเพณีของท้องถิ่นนั้นๆ ในภาคการเกษตรท้องถิ่นและประมงพื้นบ้าน จะได้รับประโยชน์จากการใช้ทรัพยากรของท้องถิ่นด้วย การศึกษาวิจัยครั้งนี้จึงเป็นการตรวจสอบ ศักยภาพของอาหารและเครื่องดื่มท้องถิ่นในฐานะที่เป็นภาพลักษณ์ของการท่องเที่ยวที่มีจุดมุ่ง หมายและมีความสำคัญต่อผู้มาเยือน

การศึกษานี้ได้ศึกษาศักยภาพของอาหารและเครื่องดื่มท้องถิ่นเพื่อการท่องเที่ยวใน ระดับเชิงพื้นที่ โดยจำแนกชนิดและประเภทของอาหารท้องถิ่นในร้านจำหน่ายอาหารท้องถิ่นตาม แหล่งพื้นที่ท่องเที่ยวของจังหวัดกระบี่ พังงา และภูเก็ตด้วย และจากผลการสำรวจพบว่านักท่องเที่ยวของจังหวัดกระบี่ร้อยละ 81.35 จังหวัดพังงาร้อยละ 74 และจังหวัดภูเก็ตร้อยละ 81.5 ที่เคย รับประทานอาหารท้องถิ่นมาก่อนและชอบอาหารท้องถิ่นให้เหตุผลในการเลือกรับประทานอาหาร ท้องถิ่นเพราะรสชาติของอาหาร ความแปลกใหม่ และเอกลักษณ์ของท้องถิ่น รสอาหารที่นักท่องเที่ยว ชอบมากที่สุดคือรสเผ็ดร้อน ซึ่งเป็นตัวชี้วัดอย่างหนึ่งที่ชี้ให้เห็นถึงจุดแข็งของอาหารท้องถิ่นใน 3 จังหวัดนี้ที่มีศักยภาพซึ่งเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัยที่มีความต้องการทราบถึงความสนใจ อาหารท้องถิ่นของนักท่องเที่ยว และเมื่อพิจารณาจากการท่องเที่ยวกับอาหารท้องถิ่นแล้วย่อมมี ความพร้อมที่จะสามารถนำมาเชื่อมโยงและส่งเสริมในการดำเนินการท่องเที่ยวของพื้นที่ศึกษาได้ นอกจากนี้การส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยใช้ผลผลิตจากกิจกรรมของอาหารท้องถิ่นเป็นเครื่องมือใน การประชาสัมพันธ์ เพื่อช่วยกระตุ้นความต้องการของนักท่องเที่ยว ในขณะที่เดียวกันการส่งเสริมและ ประชาสัมพันธ์อาหารท้องถิ่นสามารถยกระดับไปสู่ระดับภูมิภาค นำไปสู่การเติบโตทางการท่องเที่ยวได้

ข้อเสนอแนะ

ในการส่งเสริมและพัฒนาอาหารและเครื่องดื่มท้องถิ่นเพื่อการท่องเที่ยว คณะผู้วิจัยมี ความเห็นว่า **จังหวัดกระบี่** มีศักยภาพเป็นแหล่งผลิตพืช ผัก อาหารทะเล และจำหน่ายอาหาร และเครื่องดื่มท้องถิ่น

จังหวัดพังงา มีศักยภาพเป็นแหล่งผลิตพืชผักปลอดสารพิษ และอาหารทะเล นอกจากนี้ยังเป็นแหล่งผลิตอาหารแปรรูปเพื่อเป็นสินค้าของที่ระลึก

จังหวัดภูเก็ต มีศักยภาพเป็นแหล่งอาหารทะเล และจำหน่ายอาหารและเครื่องดื่มท้องถิ่นที่หลากหลาย ซึ่งเป็นอาหารท้องถิ่นที่ได้รับอิทธิพลจากอาหารไทย จีนและมลายู

นอกจากนี้ควรมีการศึกษานี้เกี่ยวกับอิทธิพลของสื่อที่มีต่อการส่งเสริมและประชาสัมพันธ์อาหารและเครื่องดื่มท้องถิ่น ความเข้าใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่ออาหารและ

เครื่องตี๋มห้องถีนเพือนำป้สู่การพัฒนาการท่องเทือและวางกลยุทธ์การส่งเสริมและประชา
สัมพันธ์ด้านอาหารห้องถีน และดิ่งดูดความสนใจของนักท่องเทือที่มีต่ออาหารห้องถีน การศึกษา
วิจัยในอนาคดสามารถศึกษาจากพื้นที่ต่างๆ ในประเทศไทยเพือส่งเสริมอาหารห้องถีนเพือการท่อง
เทืออย่างป้็นทางการ จากกรณีศึกษางานวิจัยครั้งนี้ อาหารและเครื่องตี๋มห้องถีนจะช่วย
สนับสนุนให้เกิดการส่งเสริมในเอกลักษณ์ ความมั่งคั่งของวัฒนธรรมที่มีความหลากหลายแตกต่าง
กันไปของการท่องเทือในระดับเชิงพื้นที่

Research Topic	The potential of Local Foods and Drinks for Tourism in Krabi, Phang-nga and Phuket.
Research Team	Mr. Aphirom Promchanya Mrs. Chutima Torchareon Miss Pathummalai Pattaro
Funding Agency	Area-Based Tourism Research Centre for Sustainable Tourism Development. The Thailand Research Fund.

Abstract

The objective of this research is to study on the potential of local foods and drinks for tourism, especially in Changwat Krabi, Phang-Nga and Phuket. Other objective is to study the popularity of local foods and drinks among tourists in these provinces.

The data in this research are consisted of secondary and primary data. Primary data was collected from the entrepreneurs, tourists by using questionnaires and in-depth interviews. This data was analyzed by using the frequency and percentage. This research can be summarized as follows:

Local foods and drinks have a role play in the tourism market by encouraging special foods and drinks, enhancing local products and diversity, and can derive benefits and contribute by conserving local resources (cultural and/or environmental) of which these elements are dependent factors for tourism development. The relationship between tourism and local foods can also be incorporated under the concept of sustainable tourism development which has received greater attention in the literature recently. If the entrepreneurs are using local products in the community, this may sustainable path for rural development. One successful example is in the local

restaurant of Changwat Krabi, Phang-Nga and Phuket respect to foods as much as possible by obtaining locally traditional and regional recipes. The local agricultural and fishing communities can benefit from the use of local resources. This research is to examine potentials of local foods and drinks as image of tourism destinations and significance to the visitors.

This research is focus on the potentials of local foods and drinks for tourism in tourism regions. It is recognized that local food is a core resource in tourism regions in Changwat Krabi, Phang-Nga and Phuket. One of the questions is whether the consumption of local food has an equally strong meaning to the tourists visiting. The foreign tourists were asked whether they would like to try a new local dishes when they are traveling. Numerous tourists search for the identity of regions and places they visit. Given a local flavor, such products literally present a taste of a locality. Changwat Krabi respondents 81.35 %, Changwat Phang-Nga respondents 74 % and Changwat Phuket respondents 81.5% confirmed this interest. The denotation can add to tourists experiences of an area. These figures indicate a relatively strong general interest in local foods. This research is highly correlated with the tourists interest in visiting. Tourism and local foods have the potential to work together in a symbiotic relationship. Moreover, Tourism promotion focus on local foods products which may stimulate tourist demand; while local food promotion may focus on the regional and lead to a growth in tourism. The market linkages between tourism and local foods has been developed by the regional.

Recommendation :

By promotion and development in local foods and drinks for tourism, Changwat Krabi has a potential as fresh vegetables, sea food producer and local food distributors, Changwat Phang-Nga has a potential as fresh and organic vegetables, sea food souvenirs, Changwat Phuket has a potential as sea food producer and local food distributors.

Further, the study should examine the cognitive influences of local foods and drinks media on tourist perception, contribute information for tourism development and promotional strategies of both food providers and tourist attractions. Future studies could address this by investigations at multiple sites in Thailand into promoting the benefit of a formal local foods and drinks designation. In this case, local food may contribute significantly to the diversity and richness of cultures and identities different tourism regions.